

Академічна і народна медицина: конфлікт чи злагода?

Старші покоління українців винесли зі своєї молодості важливий пункт радянської пропаганди – що прогрес науки та освіти дозволить з часом пояснити всі явища життя. Особливо наочно радянські громадяни спостерігали успіхи медичної науки. Її новітній розвиток припав на ХХ століття, коли в 20-і роки винайшли перший антибіотик – пеніцилін. Та під кінець цього століття стало ясно, що попри всі відкриття люди не перестали хворіти, а механізм багатьох хвороб залишається незбагненим.

Олексій Опарін – доктор медичних наук, професор: “Кто хорошо диагностирует, тот хорошо лечит поэтому в первую очередь когда человек болеет то нужно поставить диагноз чем он болен безусловно такой диагноз должен поставить врач если понятен диагноз мы уже можем понимать как можно лечиться поэтому первый залог успешного лечения это не заниматься самолечением”.

Але що робити, коли надія на всесилля лікарів не спрацьовує? Коли зношений від старості та нездорових звичок організм удається таблетками просто підтримувати в життєздатному стані, але про бадьорість і сили не йдеться? Від переоцінки можливостей медицини багато хто кидається в іншу крайність. І починає лікувати сам себе або звертається до так званої нетрадиційної медицини. І чує від її представників різні дивні речі.

Тамара Козименко – кандидат медичних наук, лікар з народної та нетрадиційної медицини: “Акупунктура считает что в организме существует циркуляция по всему телу энергии “ци” и органы неразрывно связаны между собой и блок этой энергии на том или другом уровне вызывает какие-то проблемы”.

Як розібратися в цій ситуації? Мій підвищений тиск викликаний зайвою вагою чи блоком енергії “ци”? Фахівці з цих методів лікування створюють свої наукові заклади та видають дипломи державного зразка. Їхні кабінети вже давно можна знайти у міських поліклініках. Як ставитись до цих явищ? Одні медичні працівники твердять, що між академічною та народною медициною немає нічого спільного.

Олексій Опарін – доктор медичних наук, професор: Каждый человек вкладывает свое понимание, что такое народная медицина, но Если брать более-менее классическое определение, то народная медицина, если мы возьмём вопрос у истории – это в основном медицина, которая базируется на магических представлениях, поэтому, безусловно, если говорить об эффективности народной медицины и академической медицины, безусловно, академическая медицина стоит, безусловно, на первом месте”.

Академічна медицина не має конкурентів, коли, наприклад, ідеться про миттєву допомогу при нещасних випадках Відкритий перелом ніхто не лікує травками – всі викликають “швидку”. Але багато хвороб способу життя, ендокринних захворювань, випадків впливу психологічних станів на здоров’я залишаються предметом запеклих дискусій серед лікарів. А деякі з них просто беруться і пробують так звані нетрадиційні методи, деякі з яких насправді є міцно забутими прийомами знахарів і зафіксовані у фольклорі різних народів.

Олександр Ябчанка – речник Міністерства охорони здоров’я України: “Як розпочиналась медицина взагалі, це був певний емпіричний досвід, що, щось допомагає, потім цей досвід досліджували і якщо ми говоримо про препарати то потім з певної сировини виділяли власне ту діючу речовину, яка допомагає людині. Тому я би ставив питання інакше, а що дійсно допомагає, тобто має доведену ефективність, а що цієї ефективності не має”.

Сучасна медицина визнає свою обмеженість і нездатність усе

пояснити й тим більше вилікувати. Відтак, світова медична спільнота виробила поняття доказової медицини. Це все те, чий лікувальний ефект можна перевірити та вирахувати в лабораторних, експериментальних умовах.

Олексій Опарін – доктор медичних наук, професор: “Академическая медицина – это та медицина, которая опирается на научные данные, на конкретные анализы, на конкретные методы диагностики, поэтому это та медицина, которая четко базируется на определенных критериях”.

Тобто науковці розрізняють медицину як практику (а кожна людина лікується, як і у кого може) та медицину як науку. І частиною медичної науки в кожний момент часу визнається те, що підтверджують найновіші дослідження. Зрозуміло, що і академічна наука регулярно, хоч, може, й не революційно, коригує свої рекомендації.

Не встигли діти запам'ятати слова мам і бабусь, що при застуді треба їсти мед і малинове варення, як лікарі заявили, що солодке знижує імунітет. Але всі лікарі заявляють: рекомендації людини з відповідною освітою корисніші й безпечніші від самолікування.

Олександр Ябчанка – речник Міністерства охорони здоров'я України: “Не ставте собі запитання, яка медицина правильна, тому що все одно ви не є медик, все одно ви не знаєте краще за медика поставте собі запитання іншим чином, якому медику я довіряю оберіть цього медика і просто слухайте що він вам рекомендує”.

Можна йти і таким шляхом. Однак нашим глядачам варто знати, що існує ціла сфера лікувальних практик, доказовість яких залишається вкрай низькою. І через це медична наука скептично їх оцінює. Це гомеопатія, вимірювання енергії душі та аури, екстрасенсорика, уринотерапія, структурована вода, біорезонансна діагностика, акупунктура, біологічно активні точки, рефлексологія, магнітотерапія, гіпноз. Про недоведений

механізм цих методів і загрозливі побічні ефекти ми поговоримо в наступних випусках.

**Костянтин Анікеєв, Оксана Соловйова, Віктор Кармазенюк та
Олександр Федоров "Вісті Надії"**